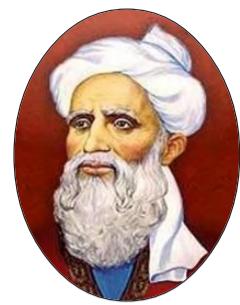

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj №11 (335) 1-уми декабри соли 2022, панҷшанбе (оғози нашр: соли 1994)

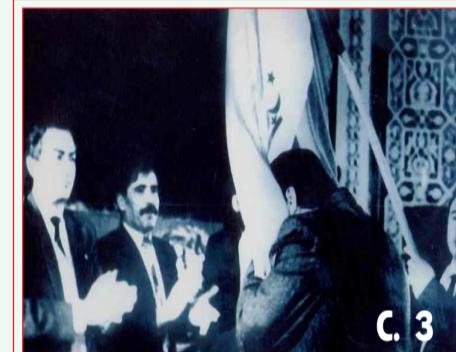
Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон рамзи истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон матои росткунчаест, ки дар рӯи он се раги рангаи ба таври уфукӣ ҷойгирифта кашида шудааст: раги боло ранги сурх дошта, пажнои он ба раги сабзи поён баробар мебошад; раги сафеди мобайнӣ якуним баробари пажнои яке аз рагҳои ранга аст. Дар рӯи раги сафед, аз ҷои чӯбдаста дар мобайнӣ парчам бо зарҳал рамзи тоҷи тансик шуда ва дар болои он ҳафт ситора дар шакли нимдиори тасвир шудааст. Таносуби бару дарозии умумии парчам 1:2 аст.

Тоҷ ва ситораҳои парчам дар шакли росткунчае ҷой дода шудааст, ки пажлуи амудиаш 0,8 ва пажлуи уфуқиаш 1,0-и пажнои раги сафед аст. Ситораҳои панҷгӯша дар доираи қутраш 0,15 акс ёфта, дар нимдиори радиусаш 0,5-и пажнои раги сафед ҷой мегиранд.

Тоҷи баландиаш 0,55-и пажнои раги сафед, ба асос ба таври нимдиори радиусаш 1,2-и бари раги сафед моил мегардад. Чор унсури камоншакл, ки болои тоҷро ташкил медиҳанд, дар марказ бо қисмати доираи қутраш 0,2-и раги сафед васл мегарданд.

ПАРЧАМ - НИШОНИ ДАВЛАТДОРӢ

С. 3

ЧАНД ПОРАЕ АЗ МАҚОЛАИ АБДУЛЛОҲИ РАҲНАМО

С. 2

ПАРЧАМ - НАХУСТРАМЗЕ АЗ ДАВЛАТДОРИИ ТО҆ИКОН

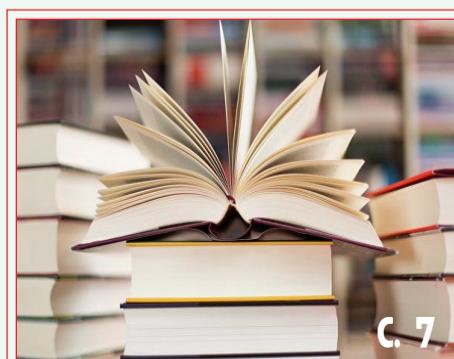
С. 5

САҲМИ ИЛМҲОИ ДА҆҆КӢ ДАР РУШДИ И҆ҚТИСОДИЁТИ МАМЛАКАТ

ПАРЧАМ - ТА҆҆ССУМГАРИ ВАҲДАТИ МИЛӢ

ТА҆҆ДИРҲО ҶИҲАТИ ҲИФЗИ АСОЛАТИ ЗАБОН

ҲА҆҆РФИ ДОНИШҖУ

С. 14

С. 15

ЧАНД ПОРАЕ АЗ МАҶОЛАИ АБДУЛЛОҲИ РАҲНАМО

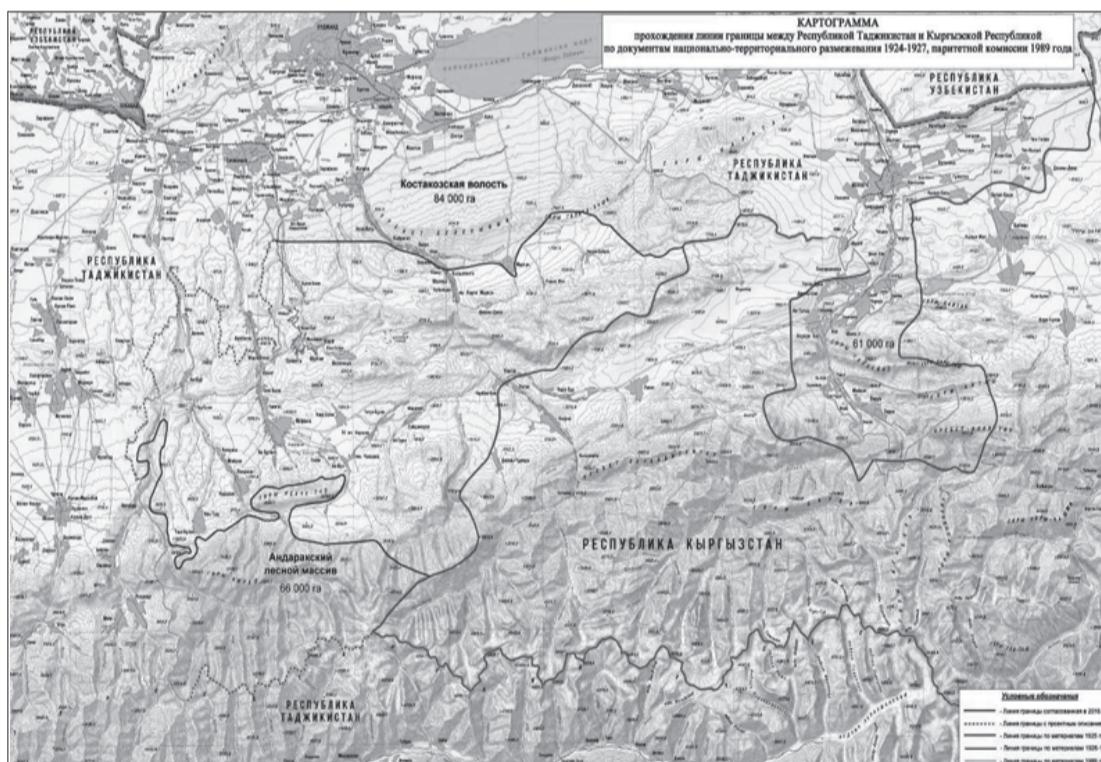
Чанд андеша аз маҷолаи Абдуллоҳи Раҳнамо, коршинос оид ба масъалаҳои байналмилалӣ "МАВЌЕИ ТОҶИКИСТОН ё ЧАРО ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН КИШВАРИ ТАҶОВУЗГАР НЕСТ?" (Шарҳи коршиносӣ бар моҳият ва асосҳои ҳуқуқии мавқеи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баҳси марзи бо Ҷумҳурии Қирғизистон)

Низози марзии байни Тоҷикистон ва Қирғизистон, ки инак наздики сад сол идома дорад, дар солҳои охир моҳияти боз ҳам мурakkabу mutashanниҷ гирифтааст. Баррасии мавқеъ ва изҳороти намояндагони ҷонибҳо ва арзёбии равандҳои сиёсии иттилоотии атрофи масъала нишон медиҳанд, ки ин буҳрон на танҳо дар ҳоли ҳалшавӣ, балки дар ҳоли амиқшавию васеъшавӣ қарор дорад. Ҳусусан, ба ин баҳс пайвастани Русия ва созмони СПАД ва даъвати роҳбарияти Қирғизистон аз СММ, САҲА ва ташкилотҳои дигари байналмилалӣ барои "миёнаравӣ" дар ҳалли ин буҳрон, ИМКОНИ АЗ ЯК МАСЪАЛАИ МАҲАЛЛИЮ БАЙНАДВАЛТИ БА ЯК БАҲСИ КАЛОНӢ МИНТАҚАВӢ ВА БАЙНАДВАЛТИ ТАҶИЛӢ ЁФТАНИ ОНРО БОЗ ҲАМ БЕШТАР НАМУДААСТ. Зоро таҷриба ниҳоҳои марзию қавмӣ дар фазои пасошӯравӣ нишон додааст, ки дар аксари мавриҷҳо пайдошавии "миёнаравон"-и шарқио гарбӣ боиси вадеътару тӯлонитар шудани чунин буҳронҳо гаштааст.

XXXX

Моҳияти содай низози пеҷидай марзи байни ду давлати ҳамсояз ин иборат аст, ки мувофиқи ҳуҷҷатҳои расмии муайянкунандаи сарҳади байни ин ду кишвар, имрӯз ҳудуди 211 000 гектар замини қаламрави қонунии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар иҳтиёр ё истифодабарии Ҷумҳурии Қирғизистон қарор дорад. (Маҳз ҳамин рақам 23.09.2022 дар суханронии Вазири корҳои ҳориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Маҷмаи умумии СММ садо дод). Тиқи ҳамин санадҳои расмӣ ин заминҳо, ки ҳамчун "қитъаҳои баҳсӣ" ёдоварӣ мешаванд, ҳоло 84 000 га замин дар мавзеи ноҳияи Бобоҷон Гафуров (асосан аз ҳисоби ҷамоати Ҳистеварз ё Қистакӯзи собиқ), 56 000 гектар замин дар ноҳияи Қӯҳистони Масҷӯҳ (асосан минтақаи Ҷангалзори

Андарак), 61 000 гектар замин дар ҳудуди шаҳри Исфара (асосан аз ҷамоатҳои Сурх, Ҷорқӯҳ ва Ворӯҳ), баъзе қитъаҳои нисбатан ҳурди дигар

дар ноҳияҳои Ҷаббор Расулов, Спитамен ва ғайраро дар бар мегиранд.

XXXX

Барои тасаввuri дақiq dар бораи миқёс ё паҳнои ҷуғроғии баҳс, 211 000 гектар ва ё 2110 километри мурраббâz замин таҳминан ба ҳудуди якҷояи шаҳрҳои Исфара, Конибодом, Ҳуҷанд (бо назардошти тамоми ҳудуди маъмурии дехоти онҳо) ё таҳминан беш аз ДАҲ ҲУДУДИ ШАҲРИ ДУШАНБЕ бо афзудаҳои нави атрофаш баробар аст! Яъне дар ин баҳс сухан дар бораи чунин минтақаи азим мераҷад.

Агар дар мисоли берунӣ бингарем, ин заминҳои ғасбшуда қарib баробари ҳудуди кишвари Люксембург дар Аврупо, ё тақрибан ду баробари ҳудуди кишварҳои Сингапур ва Баҳрайн

дар Осиё мебошанд.)

XXXX

То имрӯз дар ин масъала байни ду кишвар беш аз 100 мулӯқоту гуфтагӯи сатҳҳои гуногун сурат гирифта, аз наздики 990 км ҳатти сарҳадӣ дар бораи беш аз 602 километр ё ҳудуди 61% аз он тасвири лоҳиҳавӣ таҳия ва аз ду тараф мувофиқа гаштааст. Аммо тиқи изҳори Вазири корҳои ҳориҷии ҔТ аз 23.09.2022, ҷониби Қирғизистон аз имзо ва расмият бахшиданни мувофиқаи ҳосилшуда дар бораи ин баҳш аз сарҳадҳои давлатӣ (61%) низ ҳуддорӣ менамояд. Омода будани созишнома дар бораи ин баҳши марзҳо, гузаштани расмии доҳилидавлатии он дар Тоҷикистон, омодагии Тоҷикистон барои имзо он ва "бо сабабҳои ба ҷониби Тоҷикистон вобастанабуда" то имрӯз ба имзо нарасидани ин ҳуҷҷат дар суханронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мулоқот бо сокинони ҷамоати Воруҳи шаҳри Исфара аз 09.04.2021 низ садо дода буд...

Аммо дар 39%-и боқимондаи ҳатти сарҳадӣ феълан вазъияти пеҷидаву муайянношуда идома дорад. Дар ин қитъаҳо бо сабабҳои баҳсӣ боқӣ мондани масъалаҳои чун истифодай оби нӯшиданиву полезӣ, замини истиқоматию қишоварзиу ҷароғоҳ, роҳу пулу гузаргоҳ, ҳатти барқу заҳираҳои табии

яти ин масъала дар он аст, ки маҳз ҳуҷҷатҳо имкон медиҳанд, то МАВЗ-ҮИ ГУФТУГӮҲО МУШАҲҲАС ГАШТА, ҷонибҳо мавқеи ҳудро ба таври мушаҳҳас, асоснок ва устувор шакл бидиҳанд. Ё маҳз ҳуҷҷатҳо имкон медиҳанд, ки ҳақиқати таъриҳӣ маълум шуда, дар музокирот рӯи санад ва хулосаи мушаҳҳасе тавоғуқ ҳосил гашта, роҳи ҳалли мушаҳҳасе ба даст ояд. Яъне, бо доштани "ҳуҷҷати тақягоҳӣ" баргузорӣ ва идомаи музокироти мушаҳҳас ва барқарории адолат номумоқин аст.

Аммо раванди гуфтагӯҳо нишон медиҳад, ки ду ҷониб дар масъалаи ҳуҷҷатҳо иҳтилофи усулий доранд.

XXXX

Муҳимтарин баҳси ҳуҷҷатии ин раванди мушаҳҳас кардани "ҳуҷҷати тақягоҳӣ" ё ҳуҷҷатҳои бунёдии расмии қонунии муайянкунандаи сарҳади давлатии байни ду кишвар аст. Мувофиқи назари Тоҷикистон, ки асоси қавии таъриҳӣ, ҳуқуқӣ ва мантиқӣ дорад, "ҲУҶҖАТИ МУАЙЯНКУНАДАИ САРҲАДИ ДАВЛАТИ БАЙНИ ДУ КИШВАР" ТАНҲО ОН ҲУҶҖАТЕ МЕБОШАД, КИ ТАМОМИ РАВАНД ВА РАСМИЁТИ (ПРОТСЕДУРАИ) ТАСДИҚИ РАСМИИ САТҲИ ДАВЛАТИ ВА БАЙНИДАВЛАТИ ДАР МАСЪАЛАИ САРҲАДМУАЙЯНКУНИРО ГУЗАШТА, ҲАМЧУН САНАДИ РАСМИИ МУАЙЯНКУНАДАИ САРҲАДИ ДАВЛАТИ БАЙНИ ДУ КИШВАР ЭЪТИРОФ ШУДА БОШАНД. Яъне, санадҳое, ки дар солҳои гуногун байни шаҳсони алоҳида, ҷамоатҳо, ҳоҷагиҳо, шаҳру ноҳияҳо, комиссияҳо ва ғайра дар бораи истифодабарии муваққатӣ ё ҳатто, доимии заминҳо ҳосил шудаанд ва расмии тасдиқи давлатӣ ва байнидавлатиро нагузаштаанд, наметавонанд ҳамчун "ҲУҶҖАТИ МУАЙЯНКУНАДАИ САРҲАДИ ДАВЛАТИ" эътироф шаванд. Ҳатто санадҳои расмие, ки яке аз ҷонибҳо БА ТАВРИ ЯҚҲОНИБА дар сатҳи давлатии худ қабул намуда, аз тарафи ду давлат расмии заруриро нағузаштаанд, низ наметавонанд асоси муайянкунии сарҳадҳои давлатӣ қарор гиранд. Ин мавқеи қатъии ҷониби Тоҷикистон аст.

XXXX

Асоси ҳуқуқӣ барои эътибори расмӣ ва давлатии ҳуҷҷатҳои муайянкунандаи марзҳо дар он аст,

ки онҳо бояд дар доираи муқарароти Конститутсияи ИҶШС дар ин масъала қабул ва тасдиқ гашта бошанд. Зоро, Конститутсияи ИҶШС барои тағиیر додани сарҳади давлатии ҷумҳуриҳои узви ИҶШС аввал розигии худи ин ҷумҳуриҳо (дар шакли санади давлатӣ) ва сипас, қабули қарори даҳлдор аз ҷониби мақомоти олии ҳокимиҳои давлатии ИҶШС-ро талаб мекард. Танҳо дар ин ҳолат, як ҳуҷҷат метавонист қурби ҳуҷҷати расмии муайянкунандаи сарҳад байни ҷумҳуриҳо гирад. Ин талабот дар бораи чӣ гуна тағиیر додани марзи байни ҷумҳуриҳо дар тамоми Конститутсияҳои ИҶШС, ки дар солҳои гуногун, аз ҷумла солҳои 1924, 1936 ва 1977 қабул шуда буданд, тақрор шудааст, ки нишонгари аҳаммиятӣ ва қатъияти он аст.

БОЗТОБИ АНДЕШАИ ХЕШТАНШИНОСИИ МИЛЛӢ ДАР РАСОНАҲОИ ҲАБАРИ

Алишер АБДУЛАМЫЦИД,
мудири кафедраи журналистикии
ДДК ба номи А. Рӯдакӣ, узви ИЖТ

Дар пешравии афкори чомеа нақши ВАО хеле зиёд аст ва имрӯз рӯзномаву маҷалла, радиову телевизион, маҳсусан интернет дар ташаккули афкори чомеа таъсири беандоза зиёд мерасонанд. Ҳар сухане, ки из ин расонаҳои пахш мешавад, метавонад созандо ё сӯзандо бошад. Бинобар ин, вазифаи публистика ба сулҳу ҳамдигарфаҳӣ ва бунёдкорӣ даъват кардан аст. Ҳамчунин, вазифаи тарбияи ватанпаратӣ ва худогоҳии миллӣ доштани матбуот ҳамеша муҳим буда, яке аз самтҳои асосии рушди давлатдорӣ ба шумор меравад.

Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои миллат Президенти Чумхурии Тоҷикистон муҳттарам Эмомалӣ Раҳмон дар пайдои сӯханрониҳои худ дар бораи таъмин намудани рушди устувори иқтисодӣ-иҷтимоӣ мамлакат ва бо ҳамин роҳ фароҳам овардани шароити зиндагии шоиста барои ҳар як фарди чомеа, пайваста изҳор мedorанд, ки табъу нашри мавод дар саҳифаҳои матбуот дарроҳи тарбияи хештаншиносии миллӣ бояд ҳамеша дар мадди аввал бошад. Аз ҷумла, рӯзи 1 марта соли 2016 дар сӯханрониашон дар рафти ифтиҳои шабакаҳои телевизионии "Варзиш", "Синамо" ва Муассисаи давлатии Академияи васоити ахбори омма, дар мавриди ВАО ҳамчун зарурияти манфиатҳои миллӣ сӯханронӣ намуда, онҳоро ба сифати дастгоҳи тавонии иттилоҳӣ дар муборизии таҳмилии иттилоҳӣ чун сипари бозътиимиҳои ҳалқу давлат арзёбӣ кард ва таъқид намуд, ки ВАО бояд ба ҳифзи оромиву суботи чомеа фаъолона мусоидат кунанд ва эътиимидаи мardumro ба фардои нек таҳқим баҳшад: "Маҳсусан, дар шароити мураккаби ҷаҳоншишӣ вазифаи шабакаҳои иттилоҳӣ зиёд гардида, масъалаҳои тарби и фарҳангии миллӣ, расму ойинҳои мardum, ташиқи андеша ва тафакkuri милли, тарбияи насли ояндасоз, риояи меъёрҳои забони давлатӣ ва ҳифзи асолату тозагии он рисолати муҳимми воситаҳои ахбори омма ба шумор меравад".

Вахдату яқидӣ бо худшиниосии миллӣ саҳт вобаста буда, аз роҳи таълимии тарбияи хуб ва донишу маърифати баланд ба даст меояд.

Ба таъбири Пешвои миллат муҳттарам Эмомалӣ Раҳмон - "То даме, ки худшиниосии миллӣ, пос доштани хотираҳои таърихӣ, ифтиҳор аз мансубияти миллӣ, дар шури ҳар яки мову шумо падид наояд, то даме, ки ҳар қадоми мо манфиати миллиро ҳамчун қарзи муқаддаси шаҳрвандӣ эҳсос накунем ва эҳтиром нагузорем, то даме ки хидмат ба Ватан ва миллат бароямон ба арзиши олии зиндагӣ табдил наёбад, мо ҳамчун давлати соҳибистиколи милли ба камол намерасем".

Барои расидан ба ҳадафи хештаншиносии миллӣ, пеш аз ҳама лозим аст, ки шурии миллиро дар зеҳни мардум ҷой кард ва дар назди шурии милли вазифаи аслӣ, пеш аз ҳама рисолати бузурги худшиниосии милли мемистад.

Имрӯз дар кишиви мо системаи нави давлатдорӣ, яъне демократӣ ҳукмфармост. Ҳамчунин метавон гуфт, ки саҳни донишу ҷаҳонбинӣ, малакаи қасбӣ ва мағкуравии ҷаҳонон мавриди талаби замон ва рӯҳияи замон ҳеле боло раfta, ки ҳоҳу ноҳоҳ ба нерӯманд гаштани рӯҳияи миллии хештаншиносӣ бетаъсир наемонад.

Таҷрибаи таърихӣ нишон медиҳад, ки дар ҷаҳони истиқлолияти давлатӣ ба даст овардан, ҳамзамон бо як силсила

барномаҳои радиотелевизионӣ (чи расонаҳои ҳабарии ҳукumatӣ ва ҷиҳои ҳукumatӣ) дар мавзӯи тарбияи хештаншиносии милли мақолаҳои намоишҳои зиёд интишор ва пахш мешавад ва муаллифон андешаҳои Пешвои миллат, Президенти Тоҷикистон муҳттарам Эмомалӣ Раҳмонро дуруст дарк карда, фикру мулоҳизаҳои худро дар мавриди худшиниосии милли пешниҳод мекунанд.

Мавзӯҳои асосие, ки муаллифони мақолаҳои дар матбуоти солҳои аҳир ба табъи расондаанд бештар ба вахдати ҳақиқии милли, худшиниосии милли, бузургдоши забон ва мероси фарҳангӣ, равнақу ривоҷи шурии милли, бознigarӣ ба гузаштаи таърихии тоҷикон ва монанди он нигаронида шудаанд.

Вахдати ҳақиқии милли бедуни инки-

Самимона дӯст доштани ин Ватан ва ин сарзамин, арҷ гузоштан ба арзишҳои милли ва сайъу талош кардан ба хотири ҳифзу густариши онҳо, инчунин оштинопазир будан бо ақидаҳои бегонапарастӣ яке аз вазифаҳои ҷонии ҳар як шарванӣ бояд бошад.

душвориҳо масъалаи фарҳанг ва донистани саргузашти таърихии миллат ба миён омадааст. Ҳамин аст, ки дар кишиви мо масъалаи хештаншиносӣ ва худогоҳии милли аҳамияти хоса пайдо кардааст. Густариши масъалаҳои хешtanшиносӣ дар байни мардум талаботи бештарро ба омӯзиши гузаштаи тамаддуни кӯҳанбунёдамон ба вучуд овард.

Дар ин ҳошия донишманди варзидаи тоҷик Зафар Мирзоён дар бораи худшиниосии милли ва ватанпарати чунин гуфтааст: "Дар ҷаҳонбинӣ Ҳаким Фирдавсӣ мебинем, ки ҳаргиз душман ба пуррагӣ нобуд намешавад ва боз дар нахустин

шофи тафаккури таърихӣ, худшиниосии милли, бузургдоши мерос, фарҳангӣ таърихӣ, равнақу ривоҷи шурии милли тасавvурnopazir ast.

Чуноне гуфта шуд, тарбияи худшиниосии милли паҳlӯҳои гуногун дошта, ба ташаккули мағкураи мардумон нигаронида шудааст ва барои инъикоси дурустӣ он бояд ҳама паҳlӯҳои ин масъаларо муайян намуд. Ҳамон гуна, ки каси худогоҳ бояд дар баробари ҷӯстани ҷавоб ба андеша "Мо аз кучо омадаем? Гузаштаи мо чӣ гуна буд? ва бояд бо қадом роҳ асолати миллии худро ҳифз намоем?" ба омӯзиши таърих, донистонан нигаҳdoшти расму оинҳо ва ҷаҳонҳои милли, рамзҳои милли ҳамчун нишони нангу номуси милли аҳамияти аввалиндарача дיחад.

Дар тақвияти гуфтаҳои боло оид ба мавзӯи тарбияи ватandostӣ ва ҳуввияти милли дар rӯznomai "Ҷумҳuriyat", иқтиbos аз Paēmi tabriki Peshvoi millat, Prrezidenti Chumxurii Toҷikiстон муҳtтарam Emomali Raҳmon ба munosibati Rӯzi Parchami давлатӣ, 24 noyabri soli 2015, chunin fikrxi pандомезу rakhnamo-ikunanda ovarda shudaast: "Eҳsosi muҳabbat ba muқaddasoti millӣ, ҳамчун muҳabbat ba Vatan - Modar bояd dar zekhni farzandon az ovoni hurd-soliy tarbiai karda shawad".

Ватанро dӯst doшtan, az on iftiҳor karдан, baroи ҳimояи on omada будan, ба қадri sulҳu sубot, osudagivu vahdat va istiqloл расидan, shukronai sohibataniyu sohibdavlatiro ba ҷo ovardan az chumla arzisho meboшand, kи chavoninoi mo bояd onҳoro dasturi zindagии ҳar-rӯzai hуд қaror diҳand va itminon doшta boшand, kи tanҳo dar ҳamim surat mo metawoneh kishvari voқean obodu peshrafta va tavoно bунёd namoem.

Самимона дӯст доштани ин Ватан ва ин сарзамин, арҷ гузоштан ба арзишҳои милли ва сайъу талош кардан ба хотири ҳифзу густариши онҳо, инчунин оштинopazir будан бо ақидаҳои бегонапарастӣ яке аз вазифаҳои ҷонии ҳар як шарванӣ бояд бошад.

Ҳамин тарик, матбуоти тоҷик дар замони истiqloлӣ давлатӣ ба мавзӯи ҳimояt az arzisho tаъriхӣ va farhangi миллиati toҷik va xeshtanshinosӣ tаъvichӯi maxsus namuda, sahiifaҳoи зиёdi hудro dar tarbiyi vatanparasti va xeshtanshinosi миллии тарби и хувияти милли ва тарbiyi насли ояндасоз, риояи меъёрҳои забони давлатӣ ва ҳifz namoem.

МАВЗУЪ ВА МУНДАРИЧАИ АШЬОРИ ЧАЛОЛИДДИНИ БАЛҲӢ

Мавлоно Чалолиддини Балҳӣ (1207-1276) яке аз машҳуртарин шоирону орифони адабиёти форсии тоҷикӣ мебошад, ки дар адабу фарҳанги мо ва ҷаҳон мавқei шоиста дорад.

Ба қалами ин шоирӣ бузург "Маснавии маънавӣ", "Девони кабир" ё "Куллиёт Шамс", асари мансури "Фиҳӣ мо фиҳӣ", "Мачолиси сабъа" ва "Мактуботу мақолот" мансуб аст, ки аз шоҳкориҳои адабиёти олам маҳсуб мейёбанд. Дар эҷодиёти Чалолиддини Балҳӣ ҳамаи жанрҳои адабӣ аз он ҷумла, маснавӣ, газал ва рубӣ мавқei аввалиндарача доранд, ки дар пешбӯрди адабиёти форсии тоҷикӣ нақши муассисе доранд.

Дар "Барномаи таълими адабиёти тоҷик дар синҳои V-XI" Душанбе, 2007, дар синҳои 7-ум барои Чалолиддини Балҳӣ (5 соат) ҷудо карда шудааст, ки омӯзиши он мавзӯҳои зеринро дар бар мегирад: Ҳикояҳо аз "Маснавӣ", "Бозоргон ва тӯйӣ", "Марди аблāҳ ва хирс", "Табиб ва бемор", Андарзҳо, Қироати ҳикояҳо, Шарҳи маънои андарзҳо.

Дар барномаи барои синҳои нуҳум 8 соат ҷудо карда шудааст, ки мавзӯҳои зеринро дар бар мегирад: Рӯзгори Чалолиддини Балҳӣ, Чалолиддини Балҳӣ ва Шамси Табрезӣ, Мероси адабии шоир, "Куллиёт"-и Шамси Табрезӣ, "Маснавии маънавӣ", "Фиҳӣ мо фиҳӣ". Мазмuni тасавvufии эҷодиёти Чалолиддини Балҳӣ, газалиёти шоир, таҳqil ва шарҳи fazalҳoи "Ай ошиқон, ай ошиқон, ман хокро гавҳар кунам", "Ишқи ту шарబест, ки сӯзӣ дилу ҷонро", "Тавофи қатъбаи дил кун агар диле дорӣ", "Бимире, бимире, дар ин исҳқ бимире", "Гаррам симу дирам будӣ, маро мунис чи кам будӣ?", "Маснавии маънавӣ" ва соҳу мазмунӣ он, ҳикояҳои таъмилӣ, таҳqilу шарҳи ҳикояҳои "Луқмон ва гуломон", "Марди бақолу тӯйӣ", "Ҷӯҳӣ", "Марди аблāҳ ва хирс".

Az in bar meояд, kи ashъori pandu aҳaloқии in shoiri māt̄ruf dар ҳамa замonҳo az aҳamiat ҳohi nest.

Чалолиддини Балҳӣ, шоiri nomi, файласуф ва orifi wolumaқom soli 1207 dar Balh dar oilaи mardi foziliу doniшmанд Baҳoudzin Vadal tavallud shudaast.

Марҳум Бадеъуззамони Furӯzondar, kи oид ба Ҷалолиддини Балҳӣ zidā az 45 sol tadjikot burdaast, tāъkid kardaast, kи zodgoҳi Ҷалолиддинi Balh Vahshi Toҷikiстон ast.

Мавзui ishq dar ruboiёti Ҷалолiddin chun hati surx namoēn ast.

Albattra, mawzui irfonu tasavvuf va tarannummu parastiши Ҳудо beshtar dar osori klassikoni dida mешавad va in dar ruboiёti Mawlono niz ba chashm merasad:

**Чуз исҳқ набуд, ҳеч дамсоз маро,
Не аевалу не оҳиру оғоз маро.
Ҷон медиҳад аз даруна овоз маро,
К-эй коҳили роҳи исҳқ, дарбоз маро.**

Ҷалолиддинi Balh яке аз шахsoni peshқadam oziðfikr va bonufluzi davron bud, ba masъalaи siёsu iqtimoӣ davr betaraф monda nametavonist. Ú dar eҷodiétaш ба muқobili aъёнü ash-rof, roҳiboni islam baramad karda, dushmani onҳoro nisbat ba tabaqai mehnatkaш wa aҳli adabi peshқadam davr niшon dodaast.

Мавлоно шахси oziðfikr, filelasuфi barčastai zamonaш bud. Tamomi sistemai falasafii Ҷалолiddin az sharҳu bâeи "Aқli kулл" iborat ast. Қaҳramoni лириkii шoир marдумro ба darc karдан asli voқea, яъne durust faҳmidan Aқli kулл (Ҳудо) ҳidояt kardaast:

**Ман гардонам, мутриби гардон хоҳам,
Ман зуҳраи гарданда чу Кайвон хоҳам.**

Ҷонам-ҷонам, зи сурат ҷон хоҳам,

Ман чуез наям, шахри вайрон хоҳам.

**Маҳтобӣ MIRZOЕVA,
муаллими kaloni kafedraи
адабиёti тоҷik**

furṣati sозор сар барmedorad ва ба dushmаниyu begonayi пардоxta, baini insonxо fosiлаҳo meafzoyad. (Bесабаб нест Захҳокро, kи zodaи Urushalim - Baitulmuқaddas гуморidaанд, kушта нашуда, nobud мешавad. Ba in ҳam ramzero dar hуд hixон dorad, mabni bar osho arzisho meboшand, kи chavoninoi mo bояd onҳoro dasturi zindagии ҳar-rӯzai hуд қaror diҳand va itminon doшta boшand, kи tanҳo dar ҳamim surat mo metawoneh kishvari voқean obodu peshrafta va tavoно bунёd namoem).

Самимона дӯст доштани ин Ватан ва ин сарзамин, арҷ гузоштан ба арзишҳои милли ва сайъу талош кардан ба хотири ҳифзу густариши онҳо, инчунин оштинopazir будан бо ақидаҳои бегонапарастӣ яке аз вазифаҳои ҷонии ҳар як шарванӣ бояд бошад.

Ҳамин tariқ, matbuotи toҷik dar замони istiqloлӣ давлатӣ ба mawzӯi ҳimoyaт az arzisho tаъriхӣ va farhangi миллиati toҷik va xeshtanshinosӣ zиёdi hудro dar tarbiyi vatanparasti va xeshtanshinosi миллии тарbi и хuvияти милли ва tarbiyi насли oяндасоз, riояi meъёрҳoи mehnatkaш wa aҳli adabi peshқadam davr niшon dodaast.

ПАРЧАМ - ТАҶАССУМГАРИ ВАҲДАТИ МИЛЛӢ

Аминуон РАҶАБОВ,
саромӯзгори кафедран фалсафаи
умумидонишгоҳӣ

Ҳар як давлат парчами худро дорад ва ин ҳодисаи муқаррарӣ набуда, балки ҳодисаи таърихист. Агар ба мазмуни лувавии ин фаҳмиш (калима) назар андозем, мебинем, ки ин мағфум бо калимаҳои дирафш, ливо, нишон, парчам, байрак, алам ва гайра қайд шудааст. Барои миллати соҳибистиқоли тоҷик таҷлил кардани Рӯзи Парчами давлатӣ рӯйдоди таърихист.

Парчами давлатӣ дар худ умеду армандоҳои ҳалқи мамлакатро инъикос намуда, инчунин баёнгари озодӣ ва истиқлол.

Мувофиқи сарчашмаҳои таърихи адабӣ аҷдодони мо соҳиби парчами худ буданд. Аниқтараш аввалин маротиба Ковай оҳангар порчай ҷармиро гирифта, дар найза оvezон мекард ва ҳамчун пешво мardumro гирди худ ҷамъ намуда, бар зидди Захҳоҳи ҳунхору золим шӯриш менамуд. Баъзе сарчашмаҳои таърихи аслии баромади Дирафши қоваёниро аз ҳамон порчай ҷармири Ковай қабул кардаанд. Дар "Шоҳнома" мувофиқи он ки Фирдавсии бузург ҳодисаҳоро пайҳам ба қалам додааст, баъд аз Захҳоҳи Фаридун парчами Коваро бо зару гавҳар зебу зиннат дод ва онро "Дирафши Қоваёни" ном кард.

Дирафши Қоваёни байраки давлатии Сосониён буда, мутобики аҳбори сарчашмаҳои дигар ин парчам аз пусти ҳайвонот тайёр шуда, ороиши аз зару гавҳар ёфта будааст. Шоҳони сулолаи Сосонӣ дар сафарҳо ва муҳорибаҳояшон дирафшро ҳамеша пешошеши лашкар ва сипоҳиён мебурданд. Вай ҷизи муқаддас ба ҳисоб мерафт ва ҳангоми ба дasti душман афтордан маънову мазмуни мағлубияти лашкар ва шикисти давлатро мефаҳмонд.

Забоншиносон чунин ақида доранд, ки қалимаи кова ё қовӣ - шоҳро мефаҳмоҳанд. Дар ин сурат "Дирафши қовиёни" "Байраки шоҳӣ" аст. Дирафши қовиёни то давраи оҳирин ҳукмрони сулолаи Сосониён Яздиғурди 3 вучӯд дошта, дар яке аз оҳирин ҷанғоҳи арабҳо бар зидди эрониён дар Қодисия ба дasti сарлашкар Саъд ибни Ваққос ғанимат меафтад. Бо фармони ҳалифа Умар ибни Ҳаттоб парчамро пора-пора карда тақсим мекунанд. Дар аҳди бостон ҳангоми разм зери парчам ҷамъ омадани ҷангварон яқдилӣ, ғайрат ва нишони пирӯзӣ ба шумор мерафт. Парчами сафед барафроҳтан дар ҷанғоҳ ва шӯришҳо маънои сулҳ хостан аз мубориза даст қашидан ва таслим шуданро баён мекард. Парчамдориву парчам барафроҳтан аз аҷдодони бузургамон ба морес мондааст. Дар садаи 20-ум ҳангоми паравоҳони кардани парчами собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ парчами Тоҷикистон низ паравоҳони мекард, ки аз вучӯд доштани давлати миллати тоҷикон шаҳдат медод. Дар асри гузашта зери ин ливо мardum ба ҳимояи Ватан бармеҳестанд, ҷони худро нисор мекарданд ва ба сӯи корномаҳои бузург мерафтанд. 9-уми майи соли 1945 ҷони нишони галабаи ҳалқи Шӯравӣ бар зидди ғашистон парчами давлати Шӯравӣ дар болои бинои Рейхстаг парфишон шуд. Баъди пошхурдани давлати бузурги Шӯравӣ ҷумҳу-

риҳои он ба истиқлол расиданд ва ин боис шуд, ки ҳар давлати мустақил парчами худро қабул қунанд.

Дар шаҳри Ҳуҷанд Ичлосиия тақдирсози 16-ум баргузор гардид ва аввалин масъалае, ки мавриди муҳокима қарор ёфт, ин қабули парчами Тоҷикистон буд. Имрӯз таҳти сиёсати хирадмандони Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дигаргуниҳои кулӣ дар ҳаёти сиёсӣ-фарҳангии мамлакат рӯҳ дода истодаанд ва миллати тоҷик бо сардории Пешвои худ 24-уми ноябр Рӯзи Парчами давлатиро таҷпил менамоянд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маркази пойтаҳт макони бунёди парчами давлатии қишварамонро расман ибтидо гузошт. Дар гирди бунёди сутуни бузурги парчам майдони бо шукуҳе соҳта шуд. Ҷавонони бонангӯ номуси миллат чун арҷу эҳтиром рӯзи ҳадоршавӣ ба поян сутуни парчами Ватан гулҳо гузошта аксбардорӣ мекунанд. Парчами давлатии Тоҷикистон аз паҳлӯи чали Қасри миллат ҷойигар аст ва баландиаш 165 метр буда, аз тарафи бинокорони корхонаи Алюминисоз ва ширкати байнамилалии Трайдент Саллот бунёд ёфт. Андозаи парчам 30 метр, андозаи палтӯяш 60 метр мебошад.

Сарвари давлат ба Ҷаҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 3-уми ноябр лоиҳаи "Дар бораи ворид намудани иловава ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон"-ро "Дар бораи рӯзҳои ид" пешниҳод намуд. Мувофиқи ин лоиҳа 24-уми ноябр рӯзи парчам қабул шуд. Ҷаҷлиси намояндагони Ҷаҷлиси Олии қонуни мазкурро қабул кард ва рӯзи 19-уми ноябр Ҷаҷлиси миллати Ҷаҷлиси Олии қишвар тасдиқ намуд. Мувофиқи Конститутия, Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ рамзҳои асосии давлат мебошанд, ки аз соҳибистиқолӣ ва соҳибиҳтиёри қишвар шаҳодат медиҳад. Ҳангоми баланд бардоштани парчами давлатӣ ифтиҳори ватандорӣ дар вучуди ҳар як инсони баору номуси дучанд эҳсос мешавад, ки ин яке аз омилҳои муҳими ҳудшинойи мебошад. Ҷунони қиарвари давлати миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон гуфтанд: "Ҳудшинойӣ дар таълимоти бузургонамон маънои маҳдути фардиро не, балки моҳияти васеъ ва ҳатто қайҳониро дорад, манзур мақому манзalati инсонии худро дар пайвастагӣ, бо реҷаҳои таъриҳӣ, бо сарнавишти миллату ҳалқи худ ва бо аҳли башар дарк кардан аст. Яъне ҳештанишиносӣ дар маҷмуъ моҳияти озодиҳоҳӣ ва истиқлолчӯро дод."

Ранҷои сурху сафеду саба чун баҳту толеи тоҷикон ҷилваи тоза гирифта ба сӯи Ваҳдат роҳамонро равшан соҳт. Парчам таҷассумгари асосҳои таъриҳӣ ва рамзи давлатдории гузаштани тоҷикон аст. Вазифаи ифтиҳори ва қарзи шаҳрвандии ҳар яко мө эҳтироми парчам ва қадри онро донистанд. Парчами мө аз матои рост-кунҷае, ки дар рӯи он се раҳи ранга ба таври уғуқӣ қашида шудааст, иборат аст ва дар болои раҳи сафед бо зарҳал рамзи тоҷ ва ба шакли нимdoира ҳафт ситора тасвир карда шудааст. Раҳи боло сурҳ мобайни сафед ва поёни сабз аст. Тибқи талаботи низомномаи Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар болои биноҳои қарорҳои расмии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаҷлиси Олии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, макомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии ҷамоатҳо доимӣ барафроҳта шудааст. Ҳангоми гузаронидани иҷlosiaҳои Ҷаҷлиси миллии Ҷаҷлиси намояндагони Ҷаҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳо гузаронида мешаванд, дар давраи гузаштани парчам барафроҳта мешавад.

ПАРЧАМИ МИЛЛӢ - РАМЗИ ИСТИҚЛОЛИ СИЁСӢ

Зикраш равост, ки имрӯз парчами миллати мо дар баробари дигар рамзҳои давлатӣ мақому мартабаero дорост, ки боиси шарҳу баён ва дӯст доштан аст. Парчам рамзи садоқат, рафоқат, шаъну шараф ва таҷассумgари ифтиҳору ору номуси ватандорист. Мардуми мо бо ин ифтиҳорот ҷилваи парчами сарбафалаки ҳешро рамзи ҳувияту оғоҳии миллӣ дониста, ба ин рамзи муқаддас шуқронаву аргузорӣ мекунанд.

Замоне ниёғони мо онро барои ишора кардан ба ҷои ва ҷамъ омадан ба коре истиғфода бурдаанд. Замоне чун рамзи мубориза алайҳи золимон Дирафши Қовиёни ҳонда, бо зару зевар чило дода, мояни ифтиҳор донистаанд. Бо ин ҳама ҷазобият онро бо ҷоҳоҳо асили қадимаи тоҷикӣ "парчаму дирафӣ" ҳондаанд, ки ин рамзи озодӣ ва давлатдории таърихи тоҷикон будааст. Муҳаббати бепоёни ориёӣ ба парчам чунон будааст, ки суполаи Сосониён дар он нақши Мурғи Ҳуморо зардузӣ намуда, парчамро нишона ва рамзи муқаддаси аҷдодӣ донистаанд. Ҳатто андешаву дилбоҳтагӣ ба он сарварону паҳлавонони номварро водор намуда будааст, ки дар пайравӣ аз он ҳар яке дирафши ҳоси худро дошта, ба шеваҳои гуногун онро "аъلام", "парчам", "байрак" ва "ливо" мекондаанд.

Парчами мо ҳанӯз то замони истилои араб парашӯни дошта, бо амри таъриҳӣ дар баробари дигар дороҳоямон бо дasti бегонагон нопадид гардида буд. Аммо дар хотираи таърихи мardumoni mo natanҳо парчаму дигар рамзҳо, балки таҷассуми нақши паррандаи заррин, Мурғи Ҳумо ҳамчун рамзи иқболу баҳт ва покиу озодагӣ то ҳанӯз ҳувайдост. Ҳукми таъриҳӣ чунин буд, ки тоҷикон бо истилою горати муғул ва дигар қавмҳои ҳонабардӯши саҳроӣ рӯ ба рӯ буданд, аммо андешави озодӣ ва истиқлолҳоҳи ҳешро аз даст надоданд. Онҳо бо забони илму маърифат ба рафткору кирдор ва анъанаҳои мardumoni давлати миллӣ шавад.

Маънӣ зада, муҳаббату садоқат омӯхтанд. Яъне, агарҷӣ тавассути ақлу хирад бегонагонро мутеи ҳукми худ соҳта бошанд ҳам, аз ҷо бошад, ба онҳо ҳамаро бовар кардаанд. Бале, расида буд замоне, ки барои бегонагон қисмати ин мintaқa ба номҳои Карону Шумону Қурон муаррифӣ мешуд, вале ин номҳо ҳикмати дигаре низ доштанд, афсӯс саҳв ва айҳои боварӣ ба бегонагон дар ин мintaқa солҳо тантана мекард.

Имрӯз бо ин ҳама соҳибиҳиради азалий ва истиқлолҳоӣ барои миллати мо замоне фаро расидааст, ки ифтиҳори Парчаму Нишон ва часорати ҳимояи марзу буими Ватанро дошта бошем.

Ҳамин тавр, ифтиҳор аз Парчам ифтиҳор аз миллати кӯҳанбунёд буда, ҳамчун рамзи истиқлolu озодии миллати соҳибатмадду боқӣ мондааст. Пас, ҳикмати парчами миллӣ ин эҳёи хотираи таъриҳӣ ва нишони соҳибдавлатию мустақилияти миллати тоҷик аст. Омӯзишу шиноҳти парчами миллӣ бошад, ин василаи пайдо намудани андешаву ҳувият ва устувории поҳояи давлати миллӣ мебошад.

Бояд зикр намуд, ки бо ин ҳама ифтиҳору имтиҳони таъриҳӣ мо аз он шуқронава дорем, ки Парчам имрӯз рамзи озодию худоҳоҳист ва он барои таҷассumi истиқлол ва вахдату бунёдкорӣ заминai бузурге эҷод карда метавонад. Боиси ифтиҳор аст, ки дар пойтаҳти тоҷикон, шаҳри Душанбе, майдонҳои Парчами давлатӣ ва Нишони давлатӣ ҳамчун рамзи таҷассумgари истиқлoli давлатӣ номгузорӣ шудаанд. Инчунин, бо ифтиҳор мегӯем, ки ҳар касеро, ки фазилати ифтиҳор аз истиқлол ва доштани ҳувияти миллӣ мусассар гардида бошад, ў фарзонаи миллат аст. Парчами миллӣ нишонаи пайдории давлати миллӣ ва эҳтиromi он, эҳтиromi Тоҷикистон азиз аст.

Рамазон БОРОНОВ,
ассистенти кафедраи фалсафаи
умумидонишгоҳӣ

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2022 Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 2-уми факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва ОДҲ (таҳсилоти рӯзона) Муҳаммадҷони Ҳолаҳмад додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дипломи ДТК №003041, ки соли 2011 Коллекчи омӯзгории Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 2-уми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг (таҳсилоти рӯзона) Сайфулло Атамхонович додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Билети донишҷӯи ва дафтارчай имтиҳонотие, ки соли 2021 Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 2-уми факултети физика ва математика (таҳсилоти рӯзона) Талбаков Ҳуршед додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи физика ва математика (таҳсилоти рӯзона) Бахриддини Орифзода додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

ТАДБИРҲО ҶИҲАТИ ҲИФЗИ АСОЛАТИ ЗАБОН

Низомуддин ЗАЙНУДДИНЗОДА,
муалими қалони кафедраи
умумидонишгоҳии забони тоҷики

"Барои ман забони тоҷикӣ на танҳо воситаи гуфтугӯю муюшират ба шумор меравад, балки волотар аз он, шиносномаи миллати азизам, рӯҳи поки гузаштагонам ва оинаи осори ниёконам мебошад. Аз ин рӯ, ман ба ин забони шевои шоирона сидқан арҷ мегузорам, бо ҳисси баланди ватандустӣ аз минбарҳои баланд бо ин забон сухан мегӯям, аз лаҳни шакарину дилнишинаш лаззати маънавӣ мебарам ва ҳастиямро бо ҳастии забонам пайванд дониста, ин гавҳари хушоб ва дурри ҷаҳонтобро пайваста ситоиш ва тарғиб менамоям".

Эмомали Рахмон

Хушбахтона, имрӯзҳо забони деринбурӯнду тавонманд, сарнавиштсозу боасослат, руқни асосии мавҷудият ва бақои миллати тоҷик - забони форсии тоҷикӣ пуштибони хирадманду таърихафрӯз, боматонату фарҳангсолоре чун Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти кишвар мұхтарам Эмомали Рахмон дорад, ки бо ифтихору сарафrozӣ ва лаҳни шевову ғӯшнавоз аз минбарҳои баланди ҷаҳонӣ суханронӣ намуда, ҷомеаи маданияти кишварро ҷиҳати ҳифзу тақвияти асосҳои таърихии забон, қашф ва эҷоди системаи мураттаби истилоҳоти илмӣ-техникӣ ва ба ин васила дар асри кунунии иттилооту рақамишавӣ табдил додани он ба забони тавони илм роҳнамой менамояд.

Таърихи ҳар қавму миллат, бар ҳақ, равшангари роҳи ояндаи ўст. Имрӯзҳо, бо шарофати Истиқлоли давлатӣ, масъалаи забони илм дар кишвари мо аз аҳамияти бештаре барҳӯрдор аст, зеро давлатдории миллӣ мұхимтарин омили расидан ба ормонҳои ҳазорсолаи ниёи боғазлу донишманд, пешрафти илму фан дар замини тафаккури миллӣ маҳсуб мешавад. Мусаллам аст, ки забони илм дар замини ташаккулу такомули истилоҳот ба миён меояд.

Донишманди тоҷик, истилоҳшинос Мирзо Ҳасанӣ Султон забони илм ва истилоҳоти илмиро сурати воеии дарачаи пешрафти илм ва намоёнгари сатҳи тафаккури ҳар қавму миллат дар фосилаи муайяни таърихӣ дониста, истилоҳро ба ойнае ташбех намудааст, ки натиҷаи тафаккури гӯянда ва муаллифро ҳамчун як фарди ҷомеа ишъикос мекунад. Илова бар ин, мачмӯи истилоҳот барои пайдоиши донишҳои нави умумибашарӣ замини мухайё мегардонад, забон ва тафаккурро барои пазироии мағұхумҳои нав омода месозад ва дарасаи рушди забонро ба сатҳи баландтар мебардорад. Аз ин ҷиҳат тавони ишъикос мекунад, ки дар барои матоли илмӣ зоҳир мегардад ва ин чо аён мешавад, ки оё ин забон қодир аст вобаста ба шароити таърихӣ ҷавобғӯи ниёзмандиҳои аҳли ҷомеа бошад, мағұхумҳои мұчаррару мавхуми илму фанро ифода намояд ва по ба пои он рушду такмил ёбад [Ташаккул ва такомули истилоҳоти илми форсӣ-тоҷикӣ. - Душанбе, 2008. - С.3-4].

Мутобики таълифи доктори илмҳои филолог Шафоатов А.Н., табдили истилоҳоти арабисос дар забони тоҷикӣ ба вожаҳои форсии дарӣ, соҳтани истилоҳоти нави илмӣ тавассути воситаҳои ка-

лимасози забони тоҷикӣ ва аз ҳисоби воҷаҳои умумиистемоҳоли эрониасл соҳтани истилоҳот ҳанӯз дар асри IX-X аз ҷониби олими оламшумул Абӯалӣ ибни Сино, дар роҳи такмил додани таркиби луғавии забони тоҷикӣ, баҳусус, шаклгирии низоми истилоҳоти он, ки акнун ба вуҷуд омада истода буд, бешбуҳба, кӯшише бас беназир маҳсуб мейёфт. Ин равиш аз он ҷиҳат ҷолиб буд, ки дар давоми ҷанд аср забони тоҷикӣ, асосан, аз иқтибосоти арабӣ, ки соҳаҳои мұхталифи илм, аз қабили мантқ, астрономия, тиб, математика, заминшиноси, фалсафа, ҷуғрофия ва ғайрор дар бар мегирифтанд, истифода мекард. Акнун ки дар давраи нав забони тоҷикӣ мақоми устувору давлатӣ пайдо карда, тамоми саҳтҳои ҳаётӣ ҷомеа ва ҳатто соҳаи коргузориро, ки то ин давра ҳеле заиф буд, фаро гирифт, зарурате пеш омадааст, ки дар баҳшҳои гуногуни илм истилоҳоти форсии тоҷикӣ ҷорӣ ва мустаъмал бошанд [Ташаккул ва таҳаввули истилоҳоти варзиш дар забони тоҷикӣ: дис... докторӣ. - Душанбе, 2019, с.7].

Забоншиноси дигари ватанӣ Назарзода С. менависад, ки имрӯз барои забоншиносии тоҷик шароит фароҳам аст, ки таҷрибаву бозёфтҳо ва заҳираҳои истилоҳоти забони тоҷикӣ, форсӣ ва дариро

муодилҳои саҳеҳи тоҷикии истилоҳоти русии илмӣ-техникӣ, шаклҳои дурустӣ навишти истилоҳоти иқтибосӣ, испоҳи нуқсонҳои илмӣ ва забонии истилоҳоҳо ва низомии ягона додани онҳо аст.

Якгунсозӣ (унификатсия)-и истилоҳот маънни муайян ва муқаррар намудани принципу қоидӣ, тарз ва ҷолабҳои ягонаи истилоҳсозӣ, таърифи истилоҳот ва системабандӣ кардан истилоҳотро дар забони миллӣ дорад.

Системабандии истилоҳот маънни онро дорад, ки истилоҳҳои ҳар як соҳаи илим ҷудо ва муқаррар карда шуда, танҳо ба системаи истилоҳоти ҳамин соҳа во баста карда мешаванд.

Стандартсозии истилоҳот маънни дар системаи як соҳаи илим (масалан, физика, математика, химия ва ғайра) танҳо бо як ҷалима ё ибора ифода кардан номи ҳар як мағұхуми соҳаи мазкурро дорад [асари зикршуда, с.7-8].

Пешвои музазами миллат мұхтарам Эмомали Рахмон ҳамчун ҳомий ва пешоҳанги ташаббусҳои марбут ба ҳифзи асослат ва равнақи забони тоҷикӣ дар суханронии хеш дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода санаи 27 сентябрь соли 2022 ҷиҳати рушди минбаъдаи забони давлатӣ (1) риояи покизагии забон; (2) тақвияти беш-

олимона таҳлилу баррасӣ карда, муносибтарин ва озмудатарини онҳоро баргузинад. Ин кор ҳадди ақал дар ҳавзаи истилоҳоти иҷтимоӣ-сийёсӣ шуданӣ аст. Ҳамгунсозии риштаҳои илму фан ва технология ба далели таъсири забонҳои гуногун ва анъаноти истилоҳсозии асрҳои охир дар замони мо фурсат ва заҳмати бештарро талаб мекунад [Истилоҳоти забони тоҷикӣ: таърих, гароиш ва дурнамо. - Душанбе, 2013, с.319].

Роҷеъ ба масоили истилоҳшиносӣ асари физиконд ва забоншиносии дигари тоҷик Пирмаҳмад Нуров "Истилоҳшиносӣ" [Душанбе, 2018. - 134 с.] қобили таваҷҷӯҳ буда, мағұхумҳои мураттабсозӣ, якгунсозӣ (унификсия), системабандӣ ва стандартсозии истилоҳот дар он ташрҳ ёфтаанд. Ин андешаҳои олими мазкур, ки асри XXI ҳамчун идомаи инқилоби илмиву техникӣ ва оғози инқилоби технологиву иттилоотӣ боиси ба таври селосо ворид шуданӣ на танҳо истилоҳоти нав, балки баъзан якбори ворид гаштани як системаи истилоҳоти комили ин ё он соҳаи нав ба ҳар як забони миллӣ ва ноҷуриҳо дар истироҳаи истилоҳоти мавҷудаву истилоҳоти нави воридшаванд шуда истодааст, қобили ҷонидорист. Бо ин асос, мавсуғ таъқид мекунад, ки имрӯз масъалаҳои мураттаб соҳтани системаи истилоҳоти ҳар як соҳаи илму техника ва ҳамгунсозии онҳо дар забони тоҷикӣ, беш аз пешаҳамияти амалию назарӣ пайдо кардааст [асари мазкур, с.7].

Мураттабсозии истилоҳот дар ин ён соҳаи таҳассусӣ (масалан илм, техника, маориф, истеҳсолот, ҳарб, иқдисодиёт ва монанди инҳо) фаъолияти яқъояи мутаҳassisони соҳа, забоншиносон ва мантиқшиносон ҷиҳати ба тартиб даровардани истилоҳоти ин соҳаи фахмида мешавад. Аз ҷумла дар забони мусоири тоҷикӣ аз маъсалаҳои мұхим дар ин роҳ соҳтани

тари фаъолияти Кумитаи забон ва истилоҳот, Академияи миллӣ илмҳо ва дигар вазорату идораҳо дар самти ба вуҷуд овардани заҳираи рақамии забони тоҷикӣ бо мақсади таъмини мондагории забони тоҷикӣ дар замони ҷаҳонишавӣ ва (3) омӯхтани ҷанбаҳои назарияни забони бостонии тоҷикӣ ва омода кардан мутаҳassisони мұхакқиқони забонҳои авастой, сүфдӣ ва бохтари, ки сарчашмаи забони ширину шевои мо ба ҳисоб мераванд, тадбирҳои мубрам арзёбӣ намуда, ҷиҳати татбики онҳо дастуру супориши доданд. Аз ҷумла таъқид шуд, ки асолат ва покизагии забони ҳудро нигоҳ дошта, аз истифодай безарурати қалимаҳои забонҳои дигар ҳуддорӣ кунем. Дар баробари омӯхтани забонҳои ҳориҷӣ, ба омӯзиши забони адабии тоҷикӣ таваҷҷӯҳи боз ҳам бештар зоҳир намуда, забони адабии тоҷикиро ҳуб донем ва омӯзиши забонҳои ҳориҷиро дар заминai забони модарӣ ва бо истифодай васеи имкониятиҳои он ба роҳ монем. Зарур дониста шуд, ки ба хотираи дастрасии ҳар ҷо бештари алоқамандон нұсқаҳои электронии фарҳангҳои мұттамад, аз қобили "Лугати фурс", "Бурхони қотеъ", "Ғиёс-ул-լуғот", "Фарҳанг Ҷаҳонгирӣ", "Фарҳанг Рашидӣ", "Баҳори Аҷам", "Фарҳанг Онандорҷӣ", "Фарҳанг забони тоҷикӣ", "Лугатнома"-и Дөхүжудо ва дигар фарҳангҳои истилоҳномаҳои соҳавӣ бо алифбо имрӯзай тоҷикӣ ба шабакаҳои иҷтимоиву иттилоҳрасонӣ ворид карда шаванд.

Омӯзиши сайри таърихи ташаккул ва таҳаввули забони тоҷикӣ имкон медиҳад, ки мо забонамонро дӯст дорем, барои ҳифзи он талош варзем ва ба хотираи ғардонидани ин забони ширину шевои таъмили нерӯи зеҳни кишварро сафарбар карда, рушди бемайлони онро таъмин намоем [Забони миллат - ҳастии миллат. Китоби 2. - Душанбе, 2020, с.9].

ЗАБОН - РУКНИ АСОСИИ МИЛЛАТ

Забони тоҷикӣ дар баробари муқаддасоти миллии мо рамзи давлатдорӣ, хувияти миллӣ, кафили мавҷудияти фарҳанги оламшумул ва мояни ифтихори мо тоҷикон аст.

Эмомали Рахмон

Забон рукни асосии миллат аст. Ҳар ки ба қадри забон нарасад, ба қадри ҳеч ҷиз ва ҳеч кас намерасад. Охир, забон модар аст, забон таърихи аст, забон маданияти миллати худро намедонад, шахси маданий буда наметавонад.

Маданияти сухан қисми таркиби маданияти ҳалқ аст. Дараша ва инкишофи он ба таърихи ҳалқ, ба пешрафти илму маданият, адабиёту санъат ба шароити мусоиди таълими забон ва адабиёт, ба дониш ва заковати аҳли илму адаб, маорифу маданият, матбуоту нашриёт, радиову телевизион марбут аст.

Забони тоҷикӣ аз забонҳои қадимхати мамлакатамон ба шумор меравад. Бо ин забон осори оламшумули адабиётни класикии форсу тоҷик, асарҳои гаронбаҳои илмиву таърихӣ иншо гардидаанд, ки дар тамаддуни башарӣ мақоми хосае доранд. Бо ин забон фарҳангҳои зиёде таълиф шудаанд, ки сарвати луғавиро дар бар мегиранд.

Забони тоҷикӣ яке аз забонҳои бой ва қадимаи дунё ба шумор меравад. Бо ин забон гузаштагони мо ба мисли устод Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абуалӣ ибни Сино, Саъдии Шерозӣ, Ҳофизи Шерозӣ, Абдурраҳмони Ҷомӣ, Аҳмади Дониш, Садриддин Айни ва дигарон асарҳои манзуму мансур эҷод кардаанд, ки то имрӯз қадру қиммат ва манзалаташонро аз даст надода, дар тарбияи ҳамаҷониба насли наравас ва ҷавонон саҳми босазою назаррасро гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назаррасо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назаррасо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назарراسо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назарراسо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назарراسо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назарراسо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст, мавқеи махсусро ҳам ишғол менамояд. Мо бо доштани ҷунуни забони ширину хушсадо, нобу гӯшнавоз фарҳ мекунем ва ҳамаҷониба баҳри тозао покизагии ҳамаҷониба наравас ва ҷавонон саҳми босазою назарراسо гузашта истодаанд. Ин забон, яъне забони модарии мо таърихи зиёда аз ҳазорсола дорад. Аз ин лиҳоз он дар қатори забонҳои машҳури дунё ҷойигир аст,

ГОЛИБОНИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ "ТОЧИКИСТОН-ВАТАНИ АЗИЗИ МАН"

Бо мақсади баланд бардоштани савияни дониш ва малакаю маҳорати аҳолии мамлакат имрӯзҳо дар саросари кишвар як қатор озмунҳои ҷумҳуриявӣ ба роҳ монда шудаанд, ки яке аз онҳо ин озмуни ҷумҳуриявии "Точикистон-Ватани азизи ман" ба шумор меравад.

Озмуни ҷумҳуриявии "Точикистон-ватани азизи ман" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Точикистон бо мақсади дарёфти истеъдодҳои нави соҳаи санъат, баланд бардоштани мақому маҳорати касбӣ, тақвият бажшидан ба қасбияти баланди ҳунари иҷроқунандагӣ ва эҷоди мусиқии нав, инчунин таълифи ашъори баландғояи ватандӯстона, дарёфти бехтарин намунаҳои оҳанг ва сурудҳои тараннумгари дастовардҳои замони истиқлоли давлатӣ ба роҳ монда шудааст.

Санаи 28-уми октябри соли 2022 даври ҷумҳуриявии озмуни "Точикистон-Ватани азизи ман" дар шаҳри Душанбе ба анҷом расид.

Донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар ин озмун фаъолона иштирок намуда, соҳиби ҷойҳои намоён шуданд.

Абдуллоев Бахтовар, донишҷӯи соли 4-уми факултети филологияи тоҷик ва журналистика дар жанри эстрадии "Номинатсияи сарояндагӣ" (аз 18 то 40-сола) дар даври ҷумҳуриявии озмуни "Точикистон-Ватани азизи ман", ки ба муносибати ҷашни 30-солагии Иҷлосияи XVI Шурои Олии Ҷумҳурии Точикистон бажшида шуда буд, сазовори ҷойи 3-юм гардид.

Инчунин, Имомов Муҳаммадназар, донишҷӯи соли 2-юми факултети молиявии иқтисодӣ низ дар жанри эстрадии "Номинатсияи навозандагӣ" (аз 18 то 40-сола) дар даври ҷумҳуриявии озмуни "Точикистон-Ватани азизи ман" сазовори ҷойи 3-юм гардид.

Ноибони ректор ва ҳайати донишҷӯён дар саҳни бинои донишгоҳ ғолибонро бо шукуху шаҳомати хоса пешвоз гирифта, онҳоро барои ноил шудан ба ин муваффақият таҳният гуфтанд.

НАМУДҲОИ ПАРЧАМ ВА НИШОНҲОИ КИШВАРДОРИИ ТОЧИКИСТОН ДАР СОЛҲОИ 1929-1992

1. Нахустин парчами Тоҷикистон (аз 23.02.1929)

2. Нишони ҶМШС Тоҷикистон (1929-1931)

5. Парчами ҶШС Тоҷикистон (1935-1940)

7. Нишони ҶШС Тоҷикистон (1953-1991)

9. Нишони Ҷумҳурии Тоҷикистон (1991-1993)

2. Нишони ҶМШС Тоҷикистон (1929-1931)

C.S.S. Toçikiston

4. Парчами ҶШС Тоҷикистон (1931-1935)

РСС Тоҷикистон
ТАДЖИКСКАЯ ССР

6. Парчами ҶШС Тоҷикистон (1940-1946)

8. Парчами ҶШС Тоҷикистон (1953-1991)

10. Парчами Ҷумҳурии Тоҷикистон (1991-1992)

БАРГУЗОРИИ СЕМИНАР ДАР МАВЗУИ ҲАР ЯК "НЕ" БА ФАСОД- ИН "ҲА" БА БЕҲБУДИИ ТОЧИКИСТОН АСТ!"

Коррупсия зухуроти номатлубест, ки этимоди мардумро ба давлат коста гардонида, обрӯву эттибори онро кохиш медихад, барои рушди иқтисодиёти пинхонӣ ва истифодаи гайримақсадноки маблагҳои давлативу ҷамъияти шароит фароҳам меорад ва дар маҷмӯъ, боиси поймолшавии хуқуқи инсон ва заиф шудани пояҳои аҳлоқии ҷомеа мегардад. Ин зухурот решоҳои хеле қадимӣ дошта, мутаассифона, имрӯз мисли экстремизм ва терроризм ба проблемаи глобалий табдил ёфтааст.

АЗ ин хотир, санаи 1-уми ноябр дар бинои маъмурии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз ҷониби Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон семинар-омӯзиш дар мавзӯи "Ҳар як "не" ба фасод - ин "ҳа" ба беҳбудии Тоҷикистон аст!" гузаронида шуд.

Дар семинар намояндаи Созмони Амнияти Ҳамкорӣ дар Аврупо Штедҳан Ҳаниш, сардори шӯбъаи муносибатҳои байнамилiali Маркази матбуот ва робита бо ҷомеаи Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, майёри аддия Беҳзод Ҳушбахт, нозираи қалони бахши муқовimat бо коррупсияи шӯбъаи Агентӣ дар шаҳру ноҳияҳои минтақаи Кӯлоби вилояти Ҳатлон, капитани аддия Аҳмадзода Нурулло, нозираи қалони бахши муқовimat бо коррупсияи шӯбъаи Агентӣ дар шаҳру ноҳияҳои минтақаи Кӯлоби вилояти Ҳатлон, капитани аддия Назруллоҳода Беҳрӯз, нойиби ректор оид ба муносибатҳои байнамilial, номзади илмҳои филологӣ, дотсент Шарофат Ҳудойдодова, узви ҷомеаи шаҳрвандӣ Муҳаббат Гулзод ва дигар омӯзгорону донишҷӯён ширкатвариданд.

Сараввал, нойиби ректор, дотсент Шарофат Ҳудойдодова суханро оғоз намуда, меҳмононро ба донишгоҳ хушомадед гуфтанд.

Дар ин семинар намояндаи Созмони Амнияти Ҳамкорӣ дар Аврупо Штедҳан Ҳаниш баромад карда, бобати тақвияти шаффофияти раванди идоракунии дав-

латӣ, ҷорӣ намудани маҳдудиятҳои пешгирикунанда дар соҳаи хизмати давлатӣ, муқаррар қардани ҷавобгарӣ барои содир намудани тамоми шаҳлоҳи рафтори коррупсияни ва ошкору пешгири намудани чунин амалҳо, ҳамзамон доир ба муайян гардидани ҷиноятҳои коррупсияни дар шаҳру навоҳии ҷумҳурӣ, маҳсусан дар соҳаи маорифу тандурустӣ, идоракуни давлатии хизмати давлатӣ, дар бахшони замину соҳтмон ва дигар соҳаҳои суханронӣ қард.

Ҳамчунин, сардори шӯбъаи муносибатҳои байнамilial Маркази матбуот ва робита бо ҷомеаи Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, майёри аддия Беҳзод Ҳушбахт доир ба зарари амалҳои коррупсияни ва оқибатҳои манғии он дар рафти таълим ва тарбияни наврасону ҷавонон ва ғаъолияни дар ин ё он соҳаи баромад қарда, аз нишастагон даъват ба амал овард, ки ба ин амали нангин даст назананд ва барои пешгири намудани ҳолатҳои коррупсияни бо соҳторҳои даҳлдори давлатӣ дар ҳамкорӣ бошанд.

Таъқид гардид, ки дар қишварамонии Тоҷикистон ҷораҳои муассиси барои пешгири ва ошкор намудани ҷиноятҳои коррупсияни андешида шудааст ва соҳторҳои даҳлдори давлатӣ дар мубориза бо амалҳои коррупсияни беш аз пешкиши ба ҳарҷ ҳоҳанд дод.

Дар охир суюлу ҷавоб байни нишастагон ва намояндагони Раёсати Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вилояти Ҳатлон доир ба масъалаҳои рӯзмарра ташкил гардид.

БАРГУЗОРИИ ДАРСИ НАМУНАВӢ

Санаи 3-уми ноябр дар факултети молиявии иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дарси кӯшиди намунави номзади илмҳои иқтисодӣ Гуломов Зикрullo дар мавзӯи "Назорат ва тартиб дар низоми менечменти истехсолӣ" дар ҷурӯҳи таълимии 302 - 303-и ихтисоси молия ва қарз баргузор гардид.

Дар дарси декани факултет, номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент Каҷқуллоев Абдухолӣ, мудири кафедраи менечменти маркетинг, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Сафарзода Мунир, сардори Раёсати тарбия Ҳолматов Баҳром, саромӯзгори кафедраи менечменти маркетинг Бобохонова Шаҳрбону ва дигар омӯзгору донишҷӯён иштирок намуданд.

Наҳуст, дарсро муаллим Гуломов Зикрullo оғоз намуданд. Ҳангоми рафти дарс, ки назариявӣ буд, муаллим доир ба мавзӯу сухан ронда қайд карданд: "Назорат - яке аз функцияҳои муҳими по-

яғии менечмент ба ҳисоб меравад. Назорат ин системаи мушоҳида ва тафтиши иҷрои нақшаҳои мебошад, ки дар асоси мақсадҳои стратегии ҷорӣ ташкилот тартиб дода шудааст. Аз тарафи дигар назорат ин муқисаси мақсадҳои пешбинigашта ва натиҷаҳои бадастомада мебошад. Пас, вазифаи асосии назорат таҳияи системаи стандартии ҳисбот, тафтиши таҳлили ин ҳисбот, аз рӯйи натиҷаҳои ҳочагидории корхона ва аз мавзеи қисматҳои алоҳидаи он мебошад. Мақсади вай беҳтар кардани тарзи хизматрасонӣ ва маҳсули кори корхона аст."

Инчунин, муаллим ба донишҷӯён саволҳо дода, донишҷӯён ба суволҳои пешниҳодкардаи муаллим посухҳои мушахҳас гардониданд.

Дар охир мудири кафедраи менечменти маркетинг, дотсент Сафарзода Мунир суханронӣ намуда, дарси муаллимро хуб баҳоѓузорӣ намуданд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 5-уми факултai омӯзгорӣ ва фарҳанг (таҳсили рӯзона) Исаева Моҳбика додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба магистранти соли 5-уми факултai омӯзгорӣ ва фарҳанг (таҳсили рӯзона) Исоеви Моҳбика додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 5-уми факултai омӯзгорӣ ва фарҳанг (таҳсили рӯзона) Ҳадисай Ҷаъма додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

БАРГУЗОРИИ ЧОРАБИНИИ ФАРҲАНГӢ БАХШИДА БА РӮЗИ ПАРЧАМ

Имрӯз мо дар арафаи таҷлили иди пуршукӯҳ, яъне рӯзи қабули яке аз рамзҳои давлатӣ, Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорем. Тибқи муқаррароти моддаи 3-и Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон "Рамзҳои давлатии Тоҷикистон Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ аст". Парчами давлатӣ тамоми сокинони кишварро ба ифтиҳор аз давлату давлатдорӣ, таҳқими истиқполи миллӣ, ҳифзи дастовардҳои он ва пеш аз ҳамаи ваҳдати миллӣ ва саъю талоши пайваста ба хотири ободии сарзамини аҷодӣ раҳнаму месозад. Бо дидану шунидан ва ба забон овардани вожаҳои Ватан, Парчам, Нишон, Суруди миллӣ, Забони давлатӣ, Президент, марзу буими Тоҷикистон касро беихтиёр ҳисси меҳҷонрастии ифтиҳор аз Ватану ватандорӣ фаро мегирад ва чунин эҳсосоти гарм, маҳсусан дар замони соҳибистиколии Тоҷикистони азиз, зери мавҷӯи Парчами давлатӣ боз ҳам фараҳбахшу гуворо ба ҷилва меоянд. Ба ин хотир, дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ин ҷашни давлатӣ бо як шукуҳу шаҳомат баргузор гардид.

Дар ҷорабинӣ ректори донишгоҳ, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Раҳмон Дилшод Сафарбек оғоз намуда, ҳозиринро ба муносибати Рӯзи Парчами давлатӣ шодбош гуфта, қайд намуданд: "Парчам дар таъриху тамаддуни миллати қӯҳанбунёди тоҷик мақоми арзандаро доро буда, як ҷузъи муҳими таъриҳ, фарҳанги миллиати таъриҳу шаҳрвандии ҳар як фардӣ ҷомеа ба шумор меравад".

Ҳамзамон, як қатор омӯзгорон ва донишҷӯёни донишгоҳ барои хизматҳои шоистаи назарраси худ дар соҳаи маориф баҳшида ба 30-солагии қабули Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ректори донишгоҳ бо сипоснома ва диплом қадрдорӣ карда шуданд.

Дар қисмати фарҳангӣ ҳунармандони Ҳонаи маданияти донишгоҳ бо роҳбарии Қорманди Шоистаи Тоҷикистон Нурулло Ҳолов ва ансамбли "Фалак"-и назди Раёсати фарҳанги вилояти Ҳатлон ҳунарнамоӣ карданд.

БАРГУЗОРИИ КОНФРОНСИ ИЛМӢ-НАЗАРИЯВӢ ДАР ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯИ РУС

Рӯзи 25-уми ноябр дар факултети филологияи руси Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ конфронс илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи "Парчами Тоҷикистон-рамзи ваҳдат ва ягонагии миллат" баҳшида ба Рӯзи Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар конфронс декани факултет, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Шарипова Одінамо, нойиби ректор оид ба муносибатҳои байнамilial, номзади илмҳои филологӣ, дотсент Шарофат Ҳудойдодова, мудири кафедраи забони муосири рус, номзади илмҳои филологӣ, дотсент Асоева Комилахон, муаллими қалони кафедраи забони муосири рус Сайдамирова Клара, муаллими қалони кафедраи забони русии муосир, номзади илмҳои филологӣ Нурматова Зарина ва дигар омӯзгорону донишҷӯён ширкатвариданд.

Конфронс бо садо додани Суруди миллӣ оғоз гардид.

Баъдан, декани факултет, дотсент Шарипова Одінамо суханронӣ намуда, ҳозиринро баҳшида ба ин ҷашни давлатӣ симонона муборакбод гуфта, ба ҳонадони ҳар яки онҳо фазои осоиш мөхӯр муборакбат, файзу барракат ва ба диёри биҳиштоси Тоҷикистон сулҳу сафо ва гулгулшӯрои ҷониҳонро ташаманӣ намуданд.

Сипас, Салихова Лутфия, дар мавзӯи "Парчами миллӣ-рамзи Истиқпол" баромад карданд.

Ҳамзамон, як ҷониҳи гурӯҳи донишҷӯёни факултет шеъру таронаҳо, саҳнаҳои тарбиявӣ баҳшида ба Рӯзи Парчам манзури ҳозирин гардонида шуд.

Конфронсро номзади илмҳои филологӣ, дотсент Шарофат Ҳудойдодова ҷамъъаст карда, ба ҳозирин ва дар маҷмӯъ ба тамоми шаҳрвандони мамлакат сулҳу салоҳ ва оромиву осудагиро орзу кард.

МИЛЛАТЕ ДОҲӢ НАДОРАД, РОҲАТАШ БИСЁР НЕСТ!

Давлате ҳомӣ надорад, давлати бедор нест,
Миллате доҳӣ надорад, роҳаташ бисёр нест.
Қудрати қонун бувад гар, ҳурматаш боло шавад,
Варна гавго дар сари ў камтар аз бозор нест.
Панча бо ҳам гар наояд, мушт кай коре кунад,
Душмане афзун бувад, сад дӯст ин бисёр нест.
Мекашад мардум ҷафо аз номуродиҳои хеш,
Пиро тадбирае набошӣ, насл бархӯрдор нест.
Ман кунун фаҳмидаам, Азроилаш одам будаст,
Соҳтанро сӯҳтан дидам маро инкор нест.
Аз барои салтанат бас хуни мардум рехтӣ,
Дар ниҳодат ифтихору дар бисотат ор нест.
Эй Раҷаб, бо ними нон ёри вафодорам бас аст,
Шоҳдухтар бевафо бошад агар, даркор нест.

Раҷабалӣ АЗИМОВ,
генерали мустаъфӣ, мудири кафедраи мудофиаи
гражданӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ

ШАЬНУ ШОН

Шаъну шонат то фалак боло гирифт,
Пандҳои ту ба қалбам ҷо гирифт.
Раҳнамун гаштӣ маро дар зиндагӣ,
Зиндагии ман зи ту маъво гирифт.
Ту ба мисли бөғбон гулпарварӣ,
Ҳар сухан монанди гул мепарварӣ.
Дар сухан устод гаштию кунун,
Ахли фаҳми ҳар суханро сарварӣ.
Сад ташаккур бар шумо гӯям зи ҷон,
Роҳи испедро ба мо додӣ нишон.
Заҳмататро нест қудрат баркашанд,
Мебарам номат баланд то осмон.

Сафар ШОҚУРБОНОВ,
омузгори МТМУ №17-и дехаи Гулистони ноҳияи Восеъ

МОДАРАМРО БА ЧАШМИ МАН БИНЕД!

Саруло нуру сафост!
Ҳамагӣ меҳру вафост!
Модарамро ба ҷашми ман бинед!
Модари ман зебост!
Ҷӣ аз он ки як каме пир шудаст?
Мӯйи ў ҳамшабаҳи шир шудаст.
Ҷӣ аз он ки модари сарвадам,
Ҳаму бар даст асогир шудаст?
Бо ҳамин мӯйи сафед,
Бо ҳамин қомати ҳам,
Модарам зеби ҳама мачлисҳост.
Модари ман зебост!
Агарчи дидашоҳ камбин аст,
Нигаху ҳарфи лабаш ширин аст.
Ҳама ожанг, ки сару рӯйи варост,
Ба мисоли ҷодари нақшин аст.
Бо ҳамин айнаки ҷашм,
Бо ҳамин дидаву рӯ,
Кампари дидадаро, кампари беҳамност.
Модари ман зебост!

Мехроб ҶАЛИЛ,
магистранти соли 2-юми
факултети филологияи
тоҷик ва журналистика

САҲМИ ИЛМҲОИ ДАҚИҚ ДАР РУШ- ДИ ИҚТИСОДИЁ- ТИ МАМЛАКАТ

Пешравии ҳар як давлатро бе омӯзиши ғанҳои табиию риёзӣ тассавур кардан ғайриимкон аст. Бинобар ин, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои муazzами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зарур шумориданд, ки солҳои 2020-2040-ро "Бистсолаи омӯзиш ва рушди ғанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ" эълон намоянд. Ҳамин тавр, бо фармони Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои муazzами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон "Бистсолаи омӯзиш ва рушди ғанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ" аз 31.01.2020 таҳти № 1445 қабул карда шуд.

Дар ин самт Дошишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ як қатор корҳои назаррасро ба сомон расониданд, ки инҳо соҳтани озмоишгоҳҳои фанӣ: аз он ҷумла, озмоишгоҳи химиявӣ ва биологӣ дар факултети химия ва биология, ки бо тамоми таҷҳизоти ҳозирасамон ҷиҳозонида шудааст. Дар ин давра бо ташабуси мудирони кафедраҳо, дошишҷӯёни факултети физика ва математика дар озмунҳои шаҳрӣ ва ҷумҳуриявӣ ширкат варзида, ҷойҳои намоёнро ишғол намудаанд. Қайд кардан зарур аст, ки омӯзгорони зиёде низ рисолаҳои номзадиашонро дифоъ кардаанд. Ҳамаи ин натиҷаҳо аз он шаҳрот медиҳад, ки кормандони дошишгоҳ баҳри дар амал тадбиқ намудани фармони Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои муazzами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон камари ҳиммат бастаанд.

Паёми имсола кулии кормандони Дошишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакиро бетараф нагузота, кӯшиш ба ҳарҷ дода истодаанд, ки ҳамаи он пешниҳодҳо, ки аз тарафи Сарвари давлат ироа шуда буд, сармашки кори ҳуд намоянд. Бинобар ин, корро дар ин самт ҷононҳои намуда, як қатор нақшаву ҷорабниҳоро роҳандозӣ намуда истодаанд.

Кафедраи "Таҳлили математики ва назарияи функцияҳо"-и факултети физика ва математика баҳри дар амал тадбиқ намудани супоришҳои Президенти қишинаро мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон маҳз бо дастгiri мудири кафедра номзади илмҳои физика ва математика, дотсент Абдулазизов Абдулҳаким, саромӯзгор Каримова Назоқат, мудири кабинет Даминова Қурбонӣ ва ҳамаи омӯзгорон - Кулобиев Мирзо, Фирдавси Ҳолмуҳаммад, Бобоназаров Идибек ва Ҷӯгорова Шоира бо роҳбарони илмӣ вобаста карда шуда, ба ҳарҷи илмино татқиқотӣ дар равияҳои гуногун, яъне муодилаҳои дифференсиалий ва интегралӣ, таҳлили функционалий ба кори илмӣ машғул мебошанд. Барои тайёр намудани қадроҳо илмӣ кафедра олимони барҷастаи қишинаро ҷалб намудаанд, ки инҳо академики академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессор Нурсат Раҷабов, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Ҳайрулло Ҷураев, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Чумабой Сафаров, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Файзулло Шамсидинов ва доктори илмҳои физика ва математика, профессор Гулҳоҷа Ҷонгібеков мебошанд. Ногӯфта намонад, ки саҳми беандозаи шодравон Раҳмат Акбаров ва профессор Табарӣ Абдулло Ҳабибулло дар ҷалб намудани олимони машҳури дохил ва ҳориҷи қишинаро хеле назаррас мебошанд.

Боз ҳам барои пурра ҷалб намудани дошишҷӯёни ба ғанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ маҳфилҳои доимамалкунанда дар факултети физика ва математика ғаъъолият мекунанд. Маҳа маҳфили "Математикони ҷавон"-и кафедраи таҳлили математики ва назарияи функцияҳо амал мекунад, ки барои рӯ овардани дошишҷӯёни ба ғанҳои дақиқ мавзӯҳои илмиро мавриди баррасӣ ва татқиқ қарор медиҳад.

Шоқир НИҶЗОВ,
ассистенти кафедраи таҳлили
математики ва назарияи функцияҳо

НАҚШИ КОНСТИ- ТУТСИЯ ДАР НИ- ЗОМИ ҲОКИМИЯ- ТИ СУДӢ

Дар ҷодаи давлатдорӣ нақш ва мавқеи Конститутсия хеле муҳим аст, зеро он муайянкунанда салоҳиятҳои мақомоти давлатӣ, иқтидори сиёсӣ ва кафолатдиҳандай ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои инсон мебошад.

Баъд аз мустақил гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян намудани шаклу низоми идоракуни ба Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур буд, ки Конститутсия нав қабул намояд. Яъне 6-уми ноябрин соли 1994 дар таърихи давлатдорӣ аввалин маротiba бо роҳи райпурсии умумиҳалӣ Конститутсияни қишинаро қабул гардид ва ҷомеаи ҳаҷонӣ онро дар қатори панҷ конститутсияи беҳтарини дунё эътироф намуд.

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои ҳусусияти хоси ҳуқуқӣ буда, санади мөъёри ҳуқуқии устуворест, ки ҳеч як шах-

си мансабдор, ҳокимияти давлатӣ ва ё мақомоте, ки дар доираи мөъёру муқаррароти он таъмин, интиҳоб ё таъсис ёфтааст, наметавонад мазмуну муҳтавои онро тағири дид.

Тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар асоси таҷзияи он ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ амалӣ карда мешавад. Ҷоиаву ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, волоияти қонун, мақсад, мазмун ва татбиқи қонунҳо, фаъолияти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия, маҳалӣ, худидоракуни маҳаллиро Конститутсия муайян карда, ба воситаи ҳокимияти судӣ аз ҷониби судяҳо амалӣ гардидани онҳоро кафолат додааст.

Ҳокимияти судӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон танҳо ба судҳои босалоҳиятӣ ва дар асоси қонун ташкил ёфта, дар симои судяҳо ва машваратчиёни ҳалқӣ, ки дар ҳолатҳои муқарраркарда қонун барои ба амал баровардани адолати судӣ ҷалб карда мешаванд, тааллуқ доранд. Бо мақсади амалигардонии кафолатҳои конститутсияни суд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст ҳуқуқи озодии инсону шаҳрванд, манфиати давлат, ташкилоту муассисаҳо, қонунияту адолатро, ки Конститутсия ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофкардаи Тоҷикистон муқаррар намудаанд, ҳифз намояд.

Бо ҳамин васила суд вазифаи конститутсияни худро ҷиҳати ҳамаҷонибай қонуният ва таъмини адолати иҷtimoiy дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба анҷом мерасонад. Адолати судӣ дар заминai асосҳои демократие ба амал бароварда мешавад, ки онҳо аз моҳияту вазифаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун давлати демократӣ ва ҳуқуқбунёд бармеоянд.

Нақши Конститутсия на фақат барои расмӣ гардонидани бунёди давлати нав, инчунин барои таъмини инкишофи он низ қалон аст. Ҷони дар он асосу заминai асосҳои муқаррар шудаанд, ки фақат бо роҳи татбиқи дурустӣ онҳо давлатӣ пеш рафта метавонад. Ҳусусан, амалӣ гардондани асосҳои дар боби ҳаштуми Конститутсия пешбинishуда дар ҳусуси ҳокимияти судӣ ва адолати судӣ, тамомияти арзии давлат ва кафолатҳои он, бо роҳи таҷзияи ҳокимияти давлатӣ амалӣ шудани он, эътибори олии ҳуқуқи Конститутсия ва бевосита амал кардани мөъёҳрои он, қисми таркиби низоми ҳуқуқии ҷумҳури доништани санадҳои ҳуқуқи байналхалқӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, самтҳои асосии сиёсати ҳориҷӣ, асоси иқтисодии давлат ва объектҳои моликияти истиснои давлат заминaiҳои пойдории Тоҷикистон мебошанд.

Дилбарнисо РАҶАБОВА,
лаборантни кафедраи таърих ва
методикаи таълими таърих

Биёд, Ватану давлатамон ва ҳалқи азизамонро сидкан дўст дорем, нисбат ба тақдири Тоҷикистони маҳбубамон бетарафу бетафовут набошем, ба қадри бузургонаш расем, наврасону ҷавононро тарбия намоем ва робитаи наслхову замонҳоро устувор карда, ба сўйи рушди қишиш қадамҳои ҷиддӣ гузорем ва ин замину диёри биҳиштосоро ободу пешрафта гардонем.

ПОРАЕ АЗ ВАСИЯТҲОИ КУРУШИ ҚАБИР БА ПИСАРАШ

- Сухан ба мавқеъ бигӯ; зеро басо сухан гуфтан беҳтар аз ҳомӯшӣ, ва басо ҳомӯшӣ беҳтар аз сухан гуфтан аст.
- Зану фарзанди ҳудро аз фарогирии (таҳсили) илм

бозмадор, то ғаму андӯх ба ту нарасад ва пушаймон нашавӣ.

- Ҳузури донишмандонро гиромӣ дор ва аз эшон бипурс ва посух бишнав.
- Бо марде, ки падару модараш аз ў ножушнуданд, ҳамкор мабош, то гунаҳкор набош.
- Аз ҳар кас, ки бо тукина варзад ва ҳашм гирад, канора ҷӯй.
- Бо марди покназар, когоҳ, ҳушёр ва некӯ маш-

варат кун.

- Ба фармони Яздон ва Амшоспанд (фаришта ва малак) гӯш кун ва рафтор намо.

- Марди ғақири ғақириро тамасхур макун, шояд ту низ рӯзе ғенаво шавӣ.

- Марди порсо дар осойиш монад ва бадкор ҳамеша гирифтори андӯҳ.

- Мардум дорои ҳамон ҳӯйе ҳастанд, ки аз замони ширкорагии ҳуд касб намуданд.

- Саҳаржев бош, то кори ҳудро ба некӣ ба анҷом бирасонӣ.

Манбаъ: Китоби "Куруши Қабир", навиштаи Мери Бойс (Mary Boyce)

СОЛРӯЗ ҲУЧАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, қормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" омӯзгорон ва қормандони зерини донишгоҳро, ки моҳи январи солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳият гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбихон беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун қӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ ҳушбабён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ хоккор бошед! Ҳечгоҳ БАҲТ ва ХИЗР кошонан шуморо тарк насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиву ҳурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бод!

Бигузор дар умратон баракат ва дар қасбатон муваффқият пайваста амалий гардад.

- НУРАЛИЕВА МИЧГОНА, 01.01.1988, асистенти кафедраи иқтисоди корхона ва соҳибкорӣ;
- ГУЛМАЛОВ УМАР, 01.01.1986, ҳондими мудири кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ;
- ШАРИПОВ ҲУРШЕД, 01.01.1984, ҳондими илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи забонҳои англисӣ;
- РАҲИМОВ НУРАЛИЙ, 01.01.1990, асистенти кафедраи информатика;
- НАЗИРОВ МАДАЛӢ, 01.01.1990, асистенти кафедраи фалсафа;
- МИРЗОЕВА АРАФАМО, 01.01.1976, асистенти кафедраи географияи саёҳӣ;
- ГАДОЕВА ФИРӯЗА, 01.01.1991, асистенти кафедраи журналистика;
- ИСМОИЛОВА ФАРЗОНА, 01.01.1989, ҳондими илмҳои филологӣ, саромӯзгори кафедраи журналистика;
- ВАЛИЕВА МУБОРАК, 01.01.1974, лаборантни кафедраи адабиёти тоҷик;
- ПАРВИНАИ ҲСМОН, 01.01.1991, ҳондими илмҳои физика, мудири кафедраи методикаи таълими физика ва технологияи материаҳо;
- ТОЛИБОВА ОЗОДАМО, 01.01.19987, асистенти кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ;
- ҲИСРАВИ АБДУЛЛО, 01.01.1993, асистенти кафедраи иқтисод ва идора;
- КОМИЛОВ НАСИМ, 01.01.1993, асистенти кафедраи таърих ва ҳуқуқ;
- САЙДАЛИЕВА САРVARӢ, 01.01.1980, асистенти кафедраи забонҳои русии таърихи забонҳои таърихи забон;
- КУГАНОВ НЕҶМАТ, 03.01.1969, ҳондими иқтисод, устоди факултети филологияи иқтисодӣ;
- ТЕШАЕВА ЗУЛФИЯ, 04.01.1975, лаборантни кафедраи кори иҶтимӣ;
- ҒАНИЕВ МАҲМАДДОВУД, 05.01.1958, директори Маркази қасбомӯйӣ дар ноҳияи Мӯъминобод;
- СОДИҚОВ ЁРАЛӢ, 05.01.1945, ҳондими илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи адабиёти тоҷик;

- ТАҒОЕВ ҶУМҲАҲОН, 06.01.1969, ҳондими илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи молия ва қарб;
- САФАРОВ АҶЭЗАМ, 06.01.1972, ҳондими илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи назарияи иқтисодӣ ва молия;
- САИДОВА ФАРИШТАМОҲ, 07.01.1971, фаррош;
- ЛОИҶОВ ПАРВИЗ, 07.01.1987, ҳондими илмҳои педагогӣ, мудири кафедраи педагогики;
- ФАЙЗАЛИЕВА ҲУРРИНИСО, 08.01.1976, фаррош;
- ФАТТОЕВ АМИНҶОН, 09.01.1991, асистенти кафедраи забонҳои ҳориҷӣ;
- ШЕРОВА МАВЛОНӢ, 11.01.1965, лаборантни кафедраи фалсафа;
- АБДУҶАББОРӢ САФАРАЛӢ, 11.01.1990, асистенти кафедраи таҳсилоти ибтидӣ ва кори иҶтимӣ;
- ЭРМАТОВА УҒУЛОЙ, 11.01.1964, китобдори қалон, қормандони китобхона;
- САФАРОВ ҶАМШЕД, 13.01.1992, асистенти кафедраи география;
- ХОЛИҚОВА ЗАЙНАЛӢ, 14.01.1972, ҳондими илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи адабиёти тоҷик;
- ШАРИПОВА ОДИНАМО, 14.01.1980, ҳондими илмҳои педагогӣ, дотсент, декани факултети филологияи рус;
- СОДИҚОВ ЗАФАРШОҲ, 15.01.1970, ҳондими илмҳои иқтисодӣ, саромӯзгори кафедраи менеджмент ва маркетинг;
- НУРМАДОВА ГУЛЧЕҲРА, 15.01.1980, асистенти кафедраи методикаи таълими забони ҳориҷӣ;
- АБДУЛЛОЕВ ҲАБИБУЛЛО, 15.01.1989, асистенти кафедраи химия ва биология;
- ШОИМАРДОНОВ ИСМОН, 15.01.1965, саромӯзгори кафедраи забонҳои ҳориҷии умумidонishgoҳӣ;
- АКРАМОВА САОДАТ, 15.01.1986, асистенти кафедраи таълими умумӣ ва методикаи таълими таърих;
- ГУЛМОҲИ ИҶЗАТ, 16.01.1991, фаррош;

39. УБАЙДУЛОЕВА ДИЛОРОМ, 18.01.1978, китобдор, қорманди китобхона;

40. ҶАББОРОВ БОБОМУРОД, 20.01.1960, саромӯзгори кафедраи забони русии умумидonishgoҳӣ;

41. САФАРОВА УРАЗОЙ, 20.01.1966, мутахассиси баҳши фарҳан;

42. ГУЛМАТОВ МАҲМАДАЛӢ, 20.01.1987, асистенти кафедраи методикаи таълими математика;

43. ТАБАРОВА ЗАРТОРӢ, 20.01.1953, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҶтимӣ;

44. ФИРДАВСИ ҲОЛМУҲАМАД, 20.01.1994, асистенти кафедраи таҳсилоти математики ва назарияи функцияҳо;

45. АСОЕВА ОИМГУЛ, 20.01.1976, фаррош;

46. АВГОНОВА НАТИЧА, 21.01.1965, асистенти кафедраи забонҳои ҳориҷии умумidonishgoҳӣ;

47. ҲОЛМАТОВ БАҲРОМ, 21.01.1986, сардори Раёсати тарбияи донишгоҳ;

48. САФАРОВА МУБОРАК, 21.01.1976, саромӯзгори кафедраи менеджмент ва маркетинг;

49. ИЗАТУЛЛОИ ДАВЛАҲМАД, 21.01.1992, асистенти кафедраи тарбияи ҳисмонӣ ва методикаи таълими он;

50. БОБОЕВ БАҲТИЁР, 21.01.1983, устоди факултети химия, биология ва география;

51. ИМОМОВ ҶАМШЕД, 22.01.1988, мудири Ҳондии маданият;

52. ИБРОҲИМИ АМАДҲОН, 23.01.1994, асистенти кафедраи забони ҳозираи рус;

53. ДАВЛАТОВА НИҶЗӢ, 24.01.1962, ҳондими илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогики;

54. ШАРИПОВ СУҲРОБ, 24.01.1988, асистенти кафедраи иқтисод ва идора;

55. ҲАҚИМОВА ЗАРИНА, 25.01.1989, асистенти кафедраи забонҳои ҳориҷии умumidoniшgoҳӣ;

56. РАҲИМОВ МАҲМАДАЛӢ, 25.01.1945, саромӯзгори кафедраи химия ва биология;

57. ҲАСАНОВ АЛИХОН, 25.01.1958, асистенти кафедраи химия ва биология;

58. ЗУЛФИЕВ ГАДОМАД, 26.01.1988, ҳондими илмҳои филологӣ, дотсент, декани факултети тарбияи ҳисмонӣ ва омодагии дифон ҳарӣ;

59. САИДОВ МУҲАММАД, 27.01.1990, саромӯзгори кафедраи забонҳои ҳориҷӣ;

60. ҚОСИМОВА ГУЛСАРА, 28.01.1991, фаррош;

61. МАҶИДОВА КЕНҶАМО 30.01.1963, ҳондими илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи психология;

62. БОЙМАДОВА САЙЁРА, 21.01.1994, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;

63. НАЙМОВА ЗЕБОНИСО, 26.01.1986, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ.

МУАССИС:
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӯЛОБ
БА НОМИ АБУАБДУЛЛОҲИ РӯДАҚӢ

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

РАҲМОНДИЛШОД САФАРБЕК,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
профессор, ректори Донишгоҳи
давлатии Кӯлоб ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

ХОЛИҚЗОДА АЙНИДДИН,
номзади илмҳои филология, дотсент

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ,
номзади илмҳои филология, дотсент

ГУЛОМОВ ИСЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД,
доктори илмҳои таъриҳ, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН,
ховаршинос, профессори фахрии
донишгоҳ

РАФИЕВ САФАРХОН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

НАЗАРОВ ҲОТАМ,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

АБДУСАМАДЗОДА ЭРАҶ,
номзади илмҳои филология, дотсент

САРМУҲАРИР:
ҶАҲОНГИР РУСТАМШО,
номзади илмҳои филология, дотсент

Андеша ва ақидаҳои нашршудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузоришиҳо ақида расмии ҳайати эҷодии рӯзномаи маҳсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба ҳудаи муаллифон аст.

Рӯзнома дар ЧДДМ
“Мега-принт” ба табъ расидааст.
Адади нашр 6000

Нашрия дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти
№030/P3-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд
гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои
тоҷики, русӣ ва англисӣ нашр мешаванд.
Рӯзнома тариқи обуна дастрас
мегардад.

НИШОНӢ:
735360. ш.Қӯ